

24.5.65, יום ב' כב' אייר

בא הנה תלם שעושה סקר על סגני שרים, סמכותם, פעולתם, דרכי מינויים. שאל

הרבה שאלות על סגן שר הבטחון.

בשחים עשרה בא שמעון. היתה להם אהמול התיעצות: משה, אלמוגי, סורקיס, הלל

כהן, יוסף יזרעאלי, יהודית, אמנון גולן. קוראים ביום ד' בשש בערב כנוס של חברים

באביחיל. יפתח יוסף יזרעאלי אחריו שמעון, משה, אבא חושי, שוראקי, שדי (תימני),

ואוליא - אחריהם אני.

- בערב (8.30) הרצאה במועדון העולה בפני עולים אנגלו-סכסים. דיברתי על ההבדל

שבין חיינו בארץ וחיי החפוצה (בארצות שונות). מה הם התנאים שקיימו אותנו, מה

התנאים שקיימו התפוצות (הוכרחתי לדבר אנגלית) - מה טוהר רוחני, מבחן רוחני

ואינסלקטואלי - לעמוד מעטים נגד מרובים, לקלוט עולים אצל ולהעלותם, להפריח השממה

ולעזור לעמים נחשלים, בחו"ל - חינוך עברי, ידיעת תנך במקורו והיסטוריה עברית

וזיקה

אישית לישראל - ועל העולים לשמש הוליה מחברת בין העם בישראל ובגולה וגם

כוח מושך.

- גמרתי מאמר שני - יז - ההתפתחות עד ההפוגה השניה (19 ביולי 1948).

25.5.65, יום ג' כב' אייר

הוזמנתי להופיע בוועידת בני ברית (מכל העולם) באולם שרתון בשעה 3 אחה"צ. דיברתי

על "ברית" באמונתי ישראל - מאברהם אבינו (בראשית י"ז 7-8), עד משה במעמד הר סיני

(שמות יט', 5) ומשה בעבר הירדן (דברים ה' 2-3), ברית יהושע בשכם (יהושע כד,

15, 21, 22, 25) - ואשר לימודי תקופתנו (נבואת ישעיהו מ"ג 5-6) (מב 6) על שיבת

ציון ועל ברית עם ואור גויים, משמעות נבואות אלו ליהודי א"י וליהודי הגולה.  
ההבדל בין יהודי אירופה ויהודי אמריקה (פה כולם מהגרים) אבל רק אם ישמרו ברוח  
עם - יקיימו היהדות, וברית עם פרושה - חינוך עברי וזיקה לא"י והתעלות מוסרית.  
פה קבוץ גלויות ומיזוגו והתעלותו, יחרוך מוסרי ורוחני - כנשקנו העיקרי נגד  
אויבינו והאמצעי היעיל לרכוש ידידים.

- אח"כ שיחה סלבבת ולפעמים גם מענינה עם קלוצניק על סטיבנסון, קובר

וגונסון.

- בשחים עשרה באו אצלי שמעון ושרגא. שמעון אומר כי לובה הוא קרייריסט.

לשמעון היתה פגישה עם צעירי הרוב (סיפר לו שמקורו בוישנבה, קרוב לוולוז'ין,

סבא שלו רבי, בני עירו - בוקי בן יגלו, נחום גולדמן, הרב ברלין, אברהם

דיקנשטיין, יהושע רבינוביץ /סגנו של נמיר בעיריה, היה תחילה איש השה"צ ומורו

של שמעון, שמעון עלה ארצה בשנת 1935 כשהיה בן 12) שרגא היה מדריכו בארץ בנוער

העובד. שאלתי את שרגא מה לדעתו יש לעשות. ענה: לעשות נסיון לחקן הדברים. כיצד? -

שני הצדדים צריכים להידבר. הוא מציע שכל המוסדות יורכבו באחוזים 446, חזקם

ועדה של 10 לבדוק המצב הפנימי, יוסיפו למיעט הברים במזכירות עד 40%, יחזרו

החברים ללשכה, - ואם לא יקבלו הצעותיך? אין תשובה. הוא טספר כי לבון הוצא

מהמפלגה ע"י שרגא וסורקים שדרשו מאשכול לעשות זאת. נוכחו בשיחה ההיא א. ידלין

וארי אבנר (עכשיו כותב נאומיו של אשכול, לפי דברי אלחנן: "בנגוריוניסט").

אמרתי לשרגא גם הצעתי (על הרכבה כל המוסדות לפי 6 ו-4) לא תחקן כלום כי הספלגה

הקודמת - שהיה בה חופש דיבור, יחסי חברים, גילוי לב, ויכוח גלוי ומרבותי -

אינה קיימת עוד. רוח"מ נהפך לבוס, אינו מסוגל להבחין בדברו בין אמת ושקר, בין

אינטרס ממלכתי ואינטרס אישי שלו, ולא אוכל להצביע בעדו, ואגיד לעם מדוע, אמילו  
אם אהיה בודד. המעשה שעשה עם אלמוגי ועם שמעון הוא מחפיר.

26.5.65, יום ד' כד' אייר

באו מקול ישראל שאספר על גירושי מהארץ ע"י התרכים - סיפרתי להם על שובנו  
מקושטה באבגוסט לארץ בגמר הלימודים באוניברסיטה בקושטה, שמענו בדרך (באניה רוסית  
שסודנס משלם רק מחצית שכר הנסיעה - במקום 25 פרנק רק 12/2), על רצח גורס, על  
אולסימטום לטרביה מצד אוסטריה, ועל הכרזת המלחמה מצד רוסיה, על מקודה לאניה שבה  
נסעתי שלא תלך ליפו אלא תכבה האורות ותסע לאלכסנדריה, כי באחד הנמלים התרכים -  
כמדומני אלסנדרטה - עגנו שתי אניות מלחמה גרמניות גבן וברסלו - הורידו אותנו  
באלכסנדריה כשכבר החלקה המלחמה באירופה, היה קשה למצוא אניה ליפו, בקושי מצאנו  
ספינת משא פרטית בדגל יווני, אך כשהביאו אותנו ליפו לא הרשו לרדת, כי אין רשות  
לאניה זו לקחת נוסעים, והאניה הפליגה לבירות; פה קבלנו סלגרמה כי נחקבל רשיון  
מקושטא להורדה, אבל סרבו להוריד, בטענה שהרשיון הוא בשביל יפו ולא בשביל בירות,  
בקשנו מרב החובל לשוב ליפו וזה סרב - כי עליו להגיע לקושטא והוא חושש שלא יספיק  
לו הדלק, אסמו יהודי בירות סכום גדול ושלמו לרב החובל וזה ~~אסמו~~ חזר ליפו  
וירדנו. ויסודנו ועד להתעתמות, כי תרכיה עמדה להצטרף לגרמניה במלחמה זו, ורוב  
החושבים היו נתיני אויב (רוסים), בועד היו דוד ילין ענתבי, מיוחס, החכם באשי  
(פרנקו?) ועוד, וב.צ. נאנכי היינו העובדים העיקריים בידענו תרכיה. שנינו הלכנו  
למפקד בירושלים זכי ביי והצענו להקים מליציה יהודית להגן על הארץ. זכי ביי הסכים  
קראנו למתנדבים והיו כחמשים איש - ברובם פועלי ציון וחלמידים למל, היה גם